

Monumentnummer*: 516910

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82970/66

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Arnhem Arnhem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Arnhem Eldensedijk, evenwijdig aan Eldenseweg, Meinerswijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Arnhem E 5511

Omschrijving**

Inleiding

De aan de zuidelijke oever van de Nederrijn gelegen langgerekte betonnen brug de "Eldense Dijk", is van het type DOORLAATBRUG met aan de oostzijde metalen schuiven. Deze brug in Arnhem-Zuid (Meinerswijk) is waarschijnlijk gebouwd tussen 1920 en 1940 en wordt voornamelijk gebruikt voor auto- en fietsverkeer.

Het gebied Meinerswijk ligt in een bocht aan genoemde rivier en is één van de oudste bewoningsplaatsen van Arnhem. Er liggen o.a. de fundamenten van een Romeinse legerplaats, Castra Herculis, en resten van middeleeuwse bewoningsplaatsen. De geschiedenis van de Eldense Dijk gaat terug naar de achttiende eeuw toen langs de Meinerswijk-polder de Griftdijk liep, waarvan het meest noordelijke deel Eldense dijk of Eldense weg genoemd werd. Deze dijk was de meest belangrijke verbinding over land tussen Arnhem en Nijmegen. Door de vele overstromingen werd Meinerswijk steeds meer een overlaatgebied. In 1752 werd de Eldensedijk vernieuwd, verhoogd en voorzien van een doorlaatbrug (voorganger van de huidige brug). Daarmee werd de verbinding over land met Nijmegen veilig gesteld maar Meinerswijk was nu definitief een overlaatgebied.

De plassen in de Meinerswijk zijn het gevolg van de kleiwinning die hier in de twintiger jaren van deze eeuw heeft plaatsgevonden. Van de oorspronkelijk drie steenfabrieken resteert alleen steenfabriek "Elden" (buiten gebruik).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Tegenwoordig is Meinerswijk een natuurgebied met een "Uiterwaardenpark".

De Eldense dijk is gelegen aan de oostzijde van de polder Meinerswijk en loopt evenwijdig aan de even westwaarts gelegen Eldenseweg (oprit naar de Nelson Mandelabrug over de Nederrijn).

Omschrijving

Langgerekte betonnen DOORLAATBRUG, bestaande uit een horizontale rijvloer (balkenvloer) doorgaand over meerdere portalen. De portalen bestaan elk uit vijf kolommen en hebben getrapte uitkragingen aan de zijden ter hoogte van de dwarsliggers. Tussen de portalen zijn aan de oostzijde van de doorlaatbrug metalen schuiven aangebracht.

De LANDHOOFDEN bestaan uit een rechte frontwand en rechte vleugelwanden van beton in de richting van de brug.

De vlakke RIJVLOER die aan weerszijden voorzien is van een trottoir is geheel bedekt met asfalt. Het trottoir aan oostzijde is voorzien van metalen deksels waaronder zich de metalen schuiven bevinden. De RELING aan weerszijden van de brug wordt gevormd door drie horizontale metalen buizen die langs de lengte van de brug lopen. Ter hoogte van de portalen bevinden zich op de brug telkens twee aan twee geplaatste lage, rechthoekige hekpijlers waar de buizen van de reling doorheen steken.

Waardering

DOORLAATBRUG de Eldense Dijk.

- Van architectuurhistorische waarde als functioneel en typologisch goed voorbeeld van een in de uiterwaarden gesitueerde doorlaatbrug uit de eerste helft van deze eeuw. Karakteristiek voor de tijd van ontstaan zijn de uitvoering in beton en de constructiewijze met getrapte uitkragingen aan de zijden van de portalen. Bruggen uitgevoerd in beton komen in Nederland vanaf de jaren twintig steeds meer voor.
- Van historische waarde omdat de Eldense dijk reeds in de 18e eeuw de belangrijkste verbinding over land was tussen Arnhem en Nijmegen en van belang voor de waterhuishouding van het gebied Meinerswijk (vroegge vestigingsplaats, baksteenfabricage vanaf het laatste kwart van de negentiende eeuw).
- Stedebouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het historisch gegroeid landschappelijk concept van de polder Meinerswijk (overlaatgebied). De brug heeft een functionele relatie met de westwaarts gelegen voetgangers-doorlaatbrug tussen de Drielsedijk en de Meginhardweg.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Doorlaatbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument